

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ГЕРМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

Кафедра германської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Фонетичні аспекти усного
німецькомовного дискурсу»**

Спеціальність: 035 Філологія

**Спеціалізація: 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша –
англійська**

Освітня програма:

**Англійська мова і друга іноземна мова: усний
і письмовий переклад у бізнес-комунікації**

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Бондаренко Ельвіра Сидорівна , кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології
Статус дисципліни	вибіркова
Курс, семестр	II, III
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3/ 90
Мова викладання	німецька
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна «Фонетичні аспекти усного німецькомовного дискурсу» спрямована на формування у студентів фонетичної компетентності з метою ефективного спілкування в німецькомовному середовищі. Зміст навчальної дисципліни розкривається в чотирьох змістових модулях, в яких розглядаються основні поняття інтонаційної структури, реалізації системи німецьких голосних і приголосних фонем у мовленні, словесного наголосу.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Мета курсу – набуття студентами іншомовних орфографічних навичок, фонетичних рецептивних навичок аудіювання та читання і відповідних репродуктивних навичок говоріння задля їх подальшого використання в усній та писемній комунікації. Студенти мають знати теоретичні основи щодо артикуляційної бази німецької мови, функціонування голосних і приголосних фонем, реалізації одиниць супrasegmentного рівня; вміти застосовувати знання про систему голосних і

	приголосних сучасної німецької мови з метою фонетично правильного оформлення мовлення, розпізнавати основні інтонаційні моделі та використовувати їх в різних комунікативних ситуаціях, аналізувати власні фонетичні помилки, застосовувати основні прийоми вдосконалення вимови в автономному навчанні, здійснювати фонетичну самокорекцію; володіти навичками пошуку інформації в довідниковій літературі, використання сучасних інформаційних технологій, аналізу та узагальнення інформації, застосування отриманих знань і набутих умінь в інших галузях для ефективного опанування німецької мови, автономного навчання, професійного спілкування.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 14. Використовувати мову, що вивчається в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний аналіз текстів

	різних жанрів і стилів. ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслявання інформації українською та німецькою мовами та / або здійснення професійної діяльності з використанням комплексу міждисциплінарних даних. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК) ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність працювати в команді й автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 14. Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу.

ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.

ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних засад.

ФК 2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 14. Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.

	ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 годин, самостійна робота – 60 годин.
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1 Тема 1. Інтонація та її компоненти. Ритміка. Паузація. Тема 2. Інтонаційні моделі. Мелодика в різних типах речення. Особливості німецької мелодики у порівнянні з українською. Тема 3. Фразовий наголос. Синтагма і правила поділу речення на синтагми. Змістовий модуль 2 Тема 1. Класифікація голосних. Опозиція довгі – короткі голосні. Тема 2. Твердий приступ німецьких голосних звуків. Дифтонги. Змістовий модуль 3 Тема 1. Класифікація приголосних. Дистинктивні ознаки німецьких приголосних. Тема 2. Аспірація. Закон оглушення кінця слова. Тема 3. Модифікація звуків у мовленні: редукція, гемінація. Тема 4. Модифікація звуків у мовленні: асиміляція, акомодация.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники: аудиторна та самостійна робота студента – 50 балів, МКР – 50 балів. Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів. Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік. Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового

	рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фонетичні аспекти усного німецькомовного дискурсу» є успішне опанування знань з практичної фонетики англійської мови та їх застосування під час вивчення німецької мови. Студенти повинні вміти зіставляти одиниці сегментного та супrasegmentного рівнів сучасної німецької мови з відповідними одиницями української та англійської мов, аналізувати фонетичні і фонологічні особливості рідної та іноземних мов, розпізнавати свої і чужі фонетичні помилки, виправляти власні помилки в усному мовленні.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Middlemann, D. (2005). Sprechen – Hören – Sprechen: Übungsbuch zur deutschen Aussprache. Ismaning: Max Hueber Verlag. 2. Niebisch, D. (2019). Deutsch üben. Phonetik – Übungen und Tipps für eine gute Aussprache für A1. München: Hueber Verlag GmbH & Co KG. 3. Reinke, K. (2011). Einfach deutsch aussprechen. Phonetischer Einführungskurs. Deutsch als Fremdsprache. Leipzig: Schubert-Verlag. Додаткова література: 1. Bunk, Gerhard I. S. (2009). Phonetik aktuell. Deutsch als Fremdsprache. Ismaning: Max Hueber Verlag. 2. DUDEN Aussprachewörterbuch (2015). Band 6. 7. Auflage. Berlin: Dudenverlag. 3. Reinke, K. (2012). Phonetiktrainer A1-B1. Aussichten. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen GmbH. 4. Reinke, K. (2012). Phonetiktrainer A1-B1. Aussichten. Zusätzliche Übungen. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen GmbH. Додаткові ресурси: 1. https://www.hueber.de/audioservice 2. https://go.hueber.de/ar-apps 3. https://orthografietrainer.net/uebung/uebungsauswahl.php 4. https://soundsofspeech.uiowa.edu/german 5. https://www.klett-sprachen.de/phonetiktrainer-a1-b1/t-1/9783126762328 6. https://de.forvo.com/languages/de/
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0». Підсумковий контроль з дисципліни «Міжкультурна комунікація: перекладознавчий аспект (німецька й українська мови)» відбувається у

кінці вивчення навчального матеріалу курсу і складається модульної контрольної роботи і семестрового контролю у формі заліку.

Напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу і оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

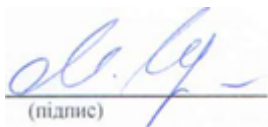
МКР з дисципліни «Міжкультурна комунікація: перекладознавчий аспект (німецька й українська мови)» складається з таких завдань: відповідь на теоретичне питання і виконання двох практичних завдань. Відповідь на теоретичні питання оцінюються за критерієм: правильність і повнота відповіді, точність формулювань. Кількість балів за завдання – 15. Виконання практичних завдань оцінюється за критеріями: зміст, форма, відповідність інструкції, адекватність перекладу. Кількість балів за виконання практичних завдань – 35.

МКР є складником семестрового рейтингу і оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів.

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від «29» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)